

درس نامه جلوه‌های جاوید



فکر می‌کنم
رابطه‌ی اسلام و مسلمین حسین ابراهیمی

کاش از اهل دعا بودیم. کاش توفیق توجه به آن ذات بی نقص را داشتیم. کاش در اوقات خاص می توانستیم دست به دعا برداریم و از دل، یا...! بگویم که خدا می داند پژواک این یا...! گفتن ها در زندگی ما زیبایی و کمال است، آرامش و لبخند است. دعای سحر یکی از زیباترین ادعیه شیعه است، در این دعا در ۲۲بخش یا فقره، از ۲۲کمال یا صفت خداوند نام برده شده است و خواننده دعا با خواندن خداوند با این نام‌ها و صفات به دنبال انعکاس این زیبایی در زندگی خود است و به دنبال متصف شدن به آن صفت به اندازه مرتبه وجودی خود است. در واقع در این دعای زیبا، بنده بهره‌مندشدن از این صفات زیبا را می‌خواهد که همین موضوع یکی از ویژگی‌های منحصر به فرد این دعاست که در واقع دعای سحر کارخانه انسان سازی است، قدمی برای رنگ خدا گرفتن است، درس نامه‌ای برای تحصیل جلوه‌های جاوید است. در فقره ۱۵ این دعای زیبا، صحبت از شرافت است: اللهم إني أسألك من شرفك بأشرفه؛ وکلّ شرفك شريف. اللهم إني أسألك بشرفك كله. خدایا، از تو درخواست می کنم به حق شریف ترین مرتبه از شرف و همه مراتب شرف تو شریف است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب شرف، در واقع در این فقره بنده از آن ذات اشرف درخواست می کند که تقرب به خود را برای او مایه شرافت قرار بدهد و از دریای موج شرافت خویش او را بهره مند گرداند. امام خمینی ^(ع) در شرح خود در این بخش به معنای فلسفی شرف و شریف اشاره می کنند که در حکمت و فلسفه، در واقع وجود به معنای واقعی آن خیر و شریف است و عدم، شرّ است؛ یعنی نقص ها و کاستی هاست که شرافت ها را از بین می برد و خدای تعالی که هر نقص و کاستی از ذات پاک او دور است در بالاترین مرتبه از شرافت است.

وقتی وجود او در نظر ما دارنده بالاترین شرافت هاشد، توجه به او می شود مایه شرافت، ایمان به او می شود مایه شرافت، پیروی دستورات او می شود شرافت و تقرب به او بالا رفتن در مراتب شرافت خواهد بود. امیرالمؤمنین ^(ع) می فرمایند: «لا شرف أعلی من الإسلام. نهج الیلاعه، حکمه ۳۷۱ هیچ شرافتی بالاتر از اسلام نیست. » و عبادت خداوند است که بسته به درجات اخلاق، برای انسان مایه شرف خواهد بود که امام صادق ^(ع) فرمودند: «شرف المؤمن ضلّاته باللیل شرافت مؤمن، نماز شب اوست. و بدون شک این شرافت در رفتار انسان است که به چشم همگان می آید آنجا که رعایت اخلاقی دینی سرچشمه این شرف ها و شرافت هاست.

علی ^(ع) فرمودند: أَفْضَلُ الشَّرَفِ كَثُّ الْأَذَى. و ینْذَلِ الإحسان. غرر الحکم برترین شرافت، دست از آزار کشیدن و گسترش نیکویی است. خداوند عزیز به ما کمک کند که در سایه خواندن این ادعیه شریف و تقویت ایمان و اخلاق، بتوانیم در زندگی دنیا، اجرا کننده این درس های شرافت و عزتمند باشیم، ان شاء...!

بردار و بخوان

دعا

کتاب «دعا از منظر حضرت آیت...العظمی سیدعلی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی» که انتشارات انقلاب اسلامی آن را منتشر کرده است، می تواند منس و همراه خوبی برای شب‌های رمضان و روزهای روزه‌داری باشد. این کتاب به کوشش علیرضا برازش گردآوری و تنظیم شده است. این اثر از پنج فصل تشکیل می شود؛ «معانی دعا، اجابت و ذکر»، «اهمیت دعا و ذکر»، «شرایط دعا، شروط اجابت»، «فوائد و دستاوردهای دعا» و «در دعا از خدا چه بخواهیم؟» فصول کتاب را تشکیل می دهند که این فصل‌ها را ارجاعات و نمایه‌ها، همچنین نمونه‌ای از درخواست‌های ذکرشده در ماه مبارک رمضان همراهی می کنند. نسخه الکترونیکی این اثر نیز موجود است.

در قسمتی از کتاب می خوانیم:

لازم نیست دعا همیشه قوانین طبیعی را به هم بزند و برخلاف قوانین طبیعی عمل کند، نه دعا در چارچوب قوانین طبیعی مستجاب و خواسته شما برآورده می شود. این قدرت خداست که قوانین را جور می آورد، کنار هم می گذارد و مقصود شما برآورده می شود. البته آنجایی که دعای شما با یک قانون الهی دیگری تصادم پیدا کند، مستجاب نمی شود. وعده الهی حق است؛ اما آن وعده هم درست است. آدم‌هایی که بیکار باشند و در راه اهداف خودشان تلاش نکنند، تضمینی نیست که به هدف و مقصد برسند. حالا شما دعا کن، معلوم است که این دعا خیلی اقبال استجاب ندارد. البته یک وقت هم دیدید مستجاب شد؛ اما تضمینی نیست. در جایی برخلاف یک قانون طبیعی مسلم، شما دعا کنید؛ معلوم نیست تضمینی داشته باشد. اگرچه در مواردی بلاشک دعا قوانین را هم خرق می کند؛ اما این طور نیست که وقتی می گوئیم دعا مستجاب می شود، یعنی دعای شما اگر با قوانین دیگر الهی منافات داشته باشد و عملی همراهش نباشد و یا حتی خود دعا از روی توجه هم نباشد، باز مستجاب می شود؛ نه. در دعا، طلب کردن و خواستن از خدای متعال و حقیقتاً مطالبه کردن لازم است. این دعا مستجاب می شود. اگر عمل و تلاش در راه اهداف بزرگ، همراه این دعا باشد، اقبال استجاب این دعا واقعاً بیشتر است.

پیرس و بدان

حکم ترک یا افطار روزه به دلیل امتحانات

در این ستون به پرسش های شما در باره حکم مسائل مختلف از نظر شرعی پاسخ خواهیم داد. شما مخاطبان گرامی می توانید با ارسال پیامک پرسش های خود را به شماره ۰۷۲۸۹۳۰۰ یا ما در میان بگذارید.

● جوانانی که در ایام ماه رمضان امتحانات سرنوشت سازی دارند و اگر بخواهند روزه بگیرند نمی‌توانند درس بخوانند، آیا می‌توانند روزه را ترک کرده و در ایام دیگر قضا کنند؟

● آیتا...العظمی خامنه‌ای

امتحان، درس و بحث مجوز روزه‌خواری نیست ولی دو کار می‌توانید انجام دهید: یکی اینکه قبل از ظهر به مسافرت بروید، یعنی حداقل ۲۵ کیلومتر مسافت را از شهر خود به قصد یک سفر شخصی دور شوید و طی کنید، آنجا افطار کنید و برگردید. راه دیگر اینکه روزه بگیرید و به درس و مطالعه بپردازید، اگر واقعاً در بین روز ضعف بر شما غالب شد که دیگر واقعاً قابل تحمل نبود یا سخت بود و مشقت داشت، افطار کنید و بعداً قضایش را به جا آورید. اما به‌صرف اینکه کسی درس دارد یا آزمون دارد، بخواهد روزه‌اش را نگیرد، این کار گناه است و روزه‌ها، هم قضا دارد و هم کفاره.

● آیتا...العظمی سیستانی

ادامه تحصیل عذر موجهی برای روزه‌خواری نیست، ولی اگر فرض بر این باشد که ترک تحصیل برای او موجب حرج و سختی است، به حدی که معمولاً تحمل نمی‌شود و امکان تحصیل باروزه‌نمی‌باشد، می‌تواند پس از قصد روزه در صورتی که مضطر به خوردن یا آشامیدن باشد، به مقدار ضرورت میل کند ولی سیر نخورد و ننوشد و بعد از آن قضا کند و کفاره بر او نیست. البته می‌تواند قبل از ظهر به مقدار مسافت ۲۲ کیلومتر از شهر خارج شود و آنجا روزه را بخورد، چون مسافر است و بازگردد و روزه آن روز ساقط است و فقط قضا دارد.

● آیتا...العظمی مکارم شیرازی

درس خواندن مجوز افطار روزه نمی‌شود و چنانچه بتواند باید ساعت مطالعه خود را تغییر دهد و به فاصله زمانی افطار تا سحر یا زمان‌هایی که توان بیشتری برای درس خواندن دارد موکول کند. در غیر این صورت، تنها مجوز افطار این است که در برخی روزها (مثلاً هفته‌ای ۳-۴ روز) قبل از ظهر به مقدار مسافت شرعی از شهر خارج و در آنجا افطار کند و برگردد و تا ماه رمضان سال آینده قضای آن را به‌جا آورد.



شهرار نیوز
۴شنبه
۱۴ فروردین ۱۴۰۲
۱۴ رمضان ۱۴۴۴
شماره ۳۱۱

۱۴



همه ساعت‌ها و روزهایم برای تو

چگونه از ماه میهمانی خداوند بهتر استفاده کنیم؟

حمیده خلیل‌زاده | ماه مبارک رمضان یکی از ماه‌های نشان‌دار خداست. تنها ماهی که خدای متعال نام آن را در قرآن کریم آورده است. ماهی که خداوند هر سی‌روزش را ستاره‌دار کرده است و گفته این سی‌روز تو مهمان من هستی. برای میهمانی‌اش راه‌ور رسمی را هم مشخص کرده است. می‌گویند این ماه فرصتی برای تمرین است. تمرین برای قد کشیدن، خود را دیدن و بهتر شدن! برای همین است که درهای آسمان را باز و برکت‌های الهی را صدچندان کرده است. دست و پای شیطان را هم بسته است. برای اینکه تو تمرین دویدن کنی و پریدن، از روی اشتباهات درس‌گیری و از او هم بخواهی تورا ببخشد. اگر فرصت رمضان را قبول داری و می‌خواهی، این برنامه برای تو! در تهیه این برنامه به دعا‌های روزانه ماه رمضان، احادیث و سیره ائمه^(ع) در ماه مبارک رمضان و همچنین توصیه‌های بزرگان دین و اخلاق برای سیر و سلوک عرفانی مراجعه کرده‌ایم. سعی کرده‌ایم این برنامه، جمعی از مهم‌ترین‌ها باشد. شاید تو هم نکته‌ای از بزرگی آموخته‌باشی که به تکمیل برنامه شخصی‌ات کمک کند.

هشدار پیامبر ^(ص) را به‌خاطر داشته باش: کسی که در رمضان آمرزیده نشود، در کدام ماه آمرزیده خواهد شد؟

گاهی برای رفتن باید ایستاد. ایستاد و قصد کرد. باید نیت هر قدم و عملت برای نزدیک‌شدن به خداوند باشد.

هر روز، روز زیارت است. یادت باشد برای شروع خوب باید از همراهان خوب کمک بگیریم. السلام علیک یا علی ابن موسی الرضا^(ع)، السلام علیک یا علی بن حسین^(ع)... بعد از هر نمازت به ائمه اطهار^(ع) سلام بده.

از فرصت مانده ماه رمضان استفاده کن و هرچه آلودگی داری پاک‌سازی کن. این روزها تا دلت بخواهد پاک‌کننده داریم. تخته‌پاک‌کن، شیشه‌پاک‌کن، پاک‌کننده‌ها حساسی تخصصی شده‌اند. هر چیزی برای خودش پاک‌کننده‌ای دارد. دل هم فقط یک پاک‌کننده دارد؛ استغفار!

با خودت خلوت کن. در طول روز از طریق ایمیل، تلفن و جلسات حضوری با افراد مختلف برخورد می‌کنیم. بهتر است زمانی را برای خودت کنار بگذاری.

حالا که یک قرار جدی با خدا داری، خواندن مطالب غیرضروری را کنار بگذار. مثلاً اشتراک خود را با گروه‌ها و شبکه‌های مجازی که به آن‌ها نیاز نداری، در این مدت قطع کن.

با خودت صادق باش. اگر درحال رشد نیستی، پس داری درجا می‌زنی. اگر روزه‌روز بهتر نمی‌شوی، پس داری بدتر می‌شوی.

هر چه بیشتر بدون انتظار پاداش به دیگران خدمت کنی، خیر و نیکی بیشتری به تو می‌رسد. از قدیم گفته‌اند از هر دست بدهی از همان دست هم پس می‌گیری. نظرت درباره پرداخت صدقه با انجام کار نیک چیست؟

امام صادق ^(ع) می‌گویند: «پیامبر ^(ص) در ماه رمضان بیشتر نماز می‌خواندند. من نیز در ماه رمضان بیشتر نماز می‌خوانم و شما هم بیشتر بخوانید، انجام‌دادن مستحبات در این ماه خیلی توصیه شده است، سعی کن هر روز دست‌کم یک عبادت مستحبی مختصر انجام دهی.

برای سیاه کردن یک لیوان آب یک قطره جوهر کافی است. اگر می‌خواهی زلال بمانی خودت را به آب کر وصل کن. محبت آدم‌های مؤمن آب کر است. محبت اهل بیت^(ع) در یاست.

مواظب زبانت باش. روزه‌قلب، بهتر از روزه‌زبان است و روزه‌زبان، بهتر از روزه‌شکم است.

به هیچ شخصی اجازه نده وقت تو را با کارهای غلط یا بی‌ثمر هدر بدهد. در صورت لزوم عذرخواهی کن، فاصله بگیر و به کار خودت بپرداز.

از زمان بین‌رفت و آمد هایت استفاده کن. تاکسی، اتوبوس و حتی سرویس اداره‌ی می‌تواند زمان یا وقت اضافی‌ای را در اختیارت قرار دهد. از یادگست، دعا‌های ضبط‌شده و کتاب‌های صوتی استفاده کن و زمانی را که برای آن تا قبل از این برنامه‌ای نداشته‌ای، احیا کن!

افطاری بگیر در حد وسعت و هم‌نشینی با آدم‌های مثبت را به خوددهیده بده. مقدار درخور، ملاحظه‌ای از وقت خود را با کسانی بگذران که به خوبی معروف‌اند. یادت باشد: افطاری رفتن و افطاری دادن به‌اندازه خود روزه اجر دارد.

یکی از هم‌نشین‌های مبارک در این ماه، قرآن است. فکر می‌کنی چقدر از وقتت را بتوانی با او بگذرانی؟

فکر می‌کنی توی این روزها فرصت کنی نگاهی به سبک زندگی یکی از ائمه^(ع) بیندازی و قدم‌هایت را با قدم‌های ایشان بسنجی؟

شده قبل از افطار برای خرید نان رفته باشی و کسی از تو جلو بزند؟ شده منتظر تاکسی باشی و به‌محض یافتنش، کسی زودتر از تو سوار شود و تو را جا بگذارد؟ این جور وقت‌ها به‌جای ناله و نفرین یادت باشد، روزه را برای آموزش صبر می‌گیری.

سکوت نعمت است. بیا تمرین کنیم جز در موارد ضروری، مثل سلام کردن به رفیق یا قربان صدقه مامان رفتن، سکوت کنیم و ذکر بگوئیم.

پاداش‌هایی که در زندگی می‌گیری بستگی به این دارد که چه کاری می‌کنی و چقدر خوب آن را انجام می‌دهی؟

هر کدام مادر زندگی از کسی حساب می‌بریم، طرف حساب تو در زندگی چه‌کسی است؟

● حواست باشد، دعای روزه‌دار رد نمی‌شود. ●

در این ماه قرار است از خدا تعریف کنیم. خوبی‌هایی که در حقت کرده و کارهایی را که برایت انجام داده است یادآوری و برای خودت بازگو کن.

خدا منتظر لبخند توست. لبخند زدن چهره مسلمان روزه‌دار را زیبا نشان می‌دهد، حواست باشد رفتار روزه‌دار دیده می‌شود.

بخشش از ویژگی‌های مؤمن است. فهرستی از آدم‌ها و کارهایی که قرار است ازشان بگذری، درست کن و همه را ببخش. در عوض از آن‌ها بخواه وقت افطار که دعا مستجاب می‌شود، هوایت را داشته باشند.

کدورت و قهر، دل را سیاه می‌کند. در این ماه آشتی‌کنان راه بینداز. به‌سراغ رفیقی برو که دلت را شکسته است، دل کسی را که شکسته‌ای به دست بیاور. واسطه شو، آدم‌هایی را که از هم رنجیده‌اند، دوباره دور هم جمع کن.

از اسراف پرهیز. می‌دانی که متهم ردیف اول در مصرف آب، برق و تلفن توی خانه تو هستی، بی‌خودی چانه زنن و کمی در سبک مصرفت تجدید نظر بفرما.